

A. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΜΠΕ

I. ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

1. Έρευνα για την έκδοση νέας ΚΥΑ προς αντικατάσταση της ΚΥΑ 69269/5387/90 αποτελεί η ανάγκη εναρμόνισης της χώρας μας προς τους ορισμούς της νέας Οδηγίας 97/11/ΕΚ, ενόψει βέβαια και των διατάξεων του ν. 1650/1986.

2. Οι τροποποιήσεις αφορούν τα εξής σημεία :

A. ΠΡΟΕΓΚΡΙΣΗ ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗΣ

Η προέγκριση χωροθέτησης εξακολουθεί να θεωρείται αναγκαία για τα έργα και δραστηριότητες της Α΄ Κατηγορίας (Ομάδες I και II)¹. Επειδή η σχετική πράξη της Διοίκησης δεν είναι οριστική, το ζήτημα διερευνάται και στο στάδιο της έγκρισης των περιβαλλοντικών όρων για την πραγματοποίηση του έργου ή της δραστηριότητας².

Κατά το στάδιο της προέγκρισης χωροθέτησης πρέπει να υποβάλλεται αυτοτελής Περιβαλλοντική Μελέτη Χωροθέτησης (εφεξής ΠΜΧ) με αντικείμενο διαφοροποιημένο από το αντίστοιχο της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) που απαιτείται για την έγκριση των περιβαλλοντικών όρων, δεδομένου ότι η έμφαση δίδεται εν προκειμένω στην τοποθέτηση της δραστηριότητας μέσα στο χώρο. Ειδικότερα, η ΠΜΧ θα είναι ελάσσονος περιεχομένου σε σχέση με τη ΜΠΕ, αναφερόμενη ιδίως στις εναλλακτικές λύσεις χωροθέτησης του έργου και στη συμβατότητά τους με το υφιστάμενο περιβάλλον.

Ειδικά για τα έργα της Ομάδας II της Α΄ Κατηγορίας θα μπορούσε να προβλεφθεί η συγχώνευση των διαδικασιών προέγκρισης χωροθέτησης και έγκρισης περιβαλλοντικών όρων, με την υποβολή μίας συνολικής και πλήρους ΜΠΕ το περιεχόμενο της οποίας θα προσδιορίζεται από την ΚΥΑ.

Πρέπει να διευκρινισθεί ότι δεν συντρέχει ανάγκη προέγκρισης χωροθέτησης για τον εκσυγχρονισμό κλπ. ορισμένων τυποποιημένων υφισταμένων εγκαταστάσεων, διότι τα σχετικά θέματα ανάγονται στο στάδιο της έγκρισης περιβαλλοντικών όρων.

¹ Η πρόταση του Υπουργείου Ανάπτυξης να επιτρέπονται εξαιρέσεις από την χωροθέτηση για ορισμένες δραστηριότητες, όπως οι μεταλλευτικές, προσκρούει στο άρθρο 4 παρ. 6 του ν. 1650/1986 σε συνδυασμό με το Παράρτημα της Οδηγίας 97/11/ΕΚ, όπου ρητώς περιλαμβάνονται στα έργα της Ομάδας I της Α΄ Κατηγορίας και τα «λατομεία και υπαίθρια ορυχεία εκτάσεως άνω των 25 εκταρίων κλπ.». Για την ανάγκη χωροθέτησης των δραστηριοτήτων αυτών επισημαίνουμε και την απόφαση ΣτΕ 6485/1995.

² Η πρόταση του ΕΟΤ σύμφωνα με την οποία η χωροθέτηση για τις τουριστικές επενδύσεις πρέπει να είναι οριστική προς δημιουργία καλού επενδυτικού κλίματος θα μπορούσε να υιοθετηθεί μόνο σε περίπτωση συγχώνευσης των δύο σταδίων (χωροθέτησης-έγκρισης περιβαλλοντικών όρων) και υπό την προϋπόθεση της υποβολής μίας συνολικής και πλήρους ΜΠΕ, ώστε ο επενδυτής να έχει σύντομα οριστική απάντηση για την τύχη της πρότασής του.

B. ΑΝΑΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΤΗΣ Α΄ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ

α. Στην Ομάδα Ι πρέπει να προστεθούν τα νέα έργα και οι δραστηριότητες που προβλέπονται στο παράρτημα Ι της Οδηγίας 97/11/ΕΚ.

β. Στην Ομάδα ΙΙ πρέπει να ορισθούν «κατώφλια» σύμφωνα με τους ορισμούς της νέας Οδηγίας. Για τον καθορισμό των «κατωφλίων» πρέπει να συνεργασθούν το ΥΠΕΧΩΔΕ και το ή τα κατά περίπτωση αρμόδιο ή αρμόδια Υπουργεία.

Γ. ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΝΕΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΣΤΗ Β΄ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

α. Τα περισσότερα από τα έργα και δραστηριότητες που βρίσκονται κάτω από τα κατώφλια της Ομάδας ΙΙ της Α΄ Κατηγορίας θα αποτελέσουν την νέα Ομάδα Ι της Β΄ Κατηγορίας. Σε αυτά τα έργα και δραστηριότητες η έγκριση περιβαλλοντικών όρων θα γίνεται με βάση Μελέτη Περιβάλλοντος, που υποβάλλεται στις περιφερειακές ή νομαρχιακές υπηρεσίες στις οποίες ανατίθεται η αρμοδιότητα για την έκδοση της σχετικής άδειας.

β. Στην Ομάδα ΙΙ της Β΄ Κατηγορίας υπάγονται όλα τα έργα και δραστηριότητες που δεν αναφέρονται καθόλου στα Παραρτήματα της Οδηγίας, καθώς και όσα βρίσκονται κάτω από τα «κατώφλια» και δεν υπάγονται στην Ομάδα Ι της Β΄ Κατηγορίας. Στην περίπτωση αυτή, η έγκριση θα παρέχεται με απόφαση του Περιφερειάρχη ή του Νομάρχη βάσει της δηλώσεως του ενδιαφερόμενου, η οποία θα έχει ειδικό περιεχόμενο και θα περιλαμβάνει ιδιαίτερη ενότητα με τίτλο «Προτεινόμενοι περιβαλλοντικοί όροι».

Στην νέα ΚΥΑ δεν προβλέπονται έργα της Γ΄ Κατηγορίας. Τα έργα αυτά θα ορισθούν αργότερα με άλλη ΚΥΑ, αφού διαπιστωθεί προηγουμένως από τα όργανα της Κεντρικής Διοίκησης η επαρκής στελέχωση και η υλικοτεχνική υποδομή των Δήμων και των Κοινοτήτων, ώστε να μπορέσουν να επιτελέσουν το έργο αυτό.

ΙΙ. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

1. Για την αντικατάσταση της ΚΥΑ 69269/5387/1990 είναι απαραίτητη η έκδοση νέας κοινής υπουργικής απόφασης, η οποία θα υπογράφεται από όλους τους Υπουργούς που προσυπέγραφαν και την τροποποιούμενη πράξη, προστιθεμένου του Υπουργού Υγείας. Στην απόφαση αυτή θα κατατάσσονται τα έργα κατά κατηγορία και θα ορίζεται η ειδικότερη διαδικασία προέγκρισης χωροθέτησης και έγκρισης περιβαλλοντικών όρων ξεχωριστά για κάθε μία κατηγορία. Με άλλες ΚΥΑ, που θα εκδοθούν στη συνέχεια από τους συναρμόδιους κατά περίπτωση Υπουργούς θα ορίζεται το ειδικότερο περιεχόμενο που πρέπει να έχουν η Περιβαλλοντική Μελέτη Χωροθέτησης και η Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων καθεμιάς επιμέρους ενότητας των έργων κάθε κατηγορίας (καθώς επίσης και η Συνολική Περιβαλλοντική Μελέτη που θα καταρτίζεται σε περίπτωση υιοθέτησης της πρότασης

συγχώνευσης των δύο σταδίων της διαδικασίας, βλ. παραπάνω Α Ι 2). Επίσης, στην ίδια κανονιστική πράξη θα προσδιορίζονται τα συναρμόδια, κατά περίπτωση έργου, Υπουργεία.

2. Η ΚΥΑ που ισχύει σήμερα για την διαδικασία δημοσιότητας των ΜΠΕ πρέπει επίσης να τροποποιηθεί, ώστε να περιλάβει και τις νέες διατυπώσεις (π.χ. δημοσιοποίηση των απορριπτικών αποφάσεων) που προβλέπονται στην Οδηγία 97/11/ΕΚ.

3. Επιπλέον πρέπει με νόμο να θεσπισθεί ένα αξιόπιστο σύστημα ελέγχου για την τήρηση των εγκεκριμένων περιβαλλοντικών όρων από ειδικούς επιθεωρητές περιβάλλοντος.

4. Η διαδικασία αντικατάστασης της ισχύουσας ΚΥΑ γίνεται με την ακόλουθη διαδικασία:

α. Ορίζεται ολιγομελής ομάδα εργασίας με σκοπό την προετοιμασία προσχεδίου νέας ΚΥΑ, η οποία θα εναρμονίζεται με τη νέα Οδηγία 97/11/ΕΚ.

β. Το ΥΠΕΧΩΔΕ επεξεργάζεται σε συνεργασία με τα συναρμόδια κάθε φορά Υπουργεία τους καταλόγους με τις προτεινόμενες κατηγορίες έργων και δραστηριοτήτων.

γ. Στη συνέχεια, το σχέδιο της νέας ΚΥΑ και οι κατάλογοι των έργων διαβιβάζονται σε όλα τα αρμόδια Υπουργεία για σχόλια και παρατηρήσεις.

δ. Η ομάδα εργασίας οριστικοποιεί τη νέα ΚΥΑ, αφού λάβει υπόψη της τις παρατηρήσεις του συνόλου των Υπουργείων.

ε. Προκειμένου να ορισθούν αφενός οι ειδικές προδιαγραφές της ΠΜΧ και της ΜΠΕ για τις επιμέρους ενότητες των έργων κάθε κατηγορίας, και αφετέρου οι αρμόδιοι κάθε φορά Υπουργοί εκδίδονται ειδικές ΚΥΑ.

5. Τέλος, πρέπει να εξετασθεί η ανάγκη πρόβλεψης νέων εξουσιοδοτικών διατάξεων ή τροποποίησης των ήδη υφισταμένων είτε στο ν. 1650/86 είτε σε άλλα νομοθετήματα προκειμένου να λειτουργήσει η Διοίκηση σε στέρεη βάση για την παραγωγή κανονιστικών πράξεων.

B. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΤΑΧΥΝΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΩΝ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ

I. Ενέργειες Μόνιμου Χαρακτήρα

1. Εκπόνηση εξειδικευμένων προδιαγραφών για τις ΜΠΕ ανά ενότητα και κατηγορία έργων και δραστηριοτήτων

Το ΥΠΕΧΩΔΕ έχει συντάξει Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων και Πρόσκληση Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος προκειμένου να ανατεθεί με διαγωνισμό η εκπόνηση εξειδικευμένων προδιαγραφών για την ΠΜΧ και την ΜΠΕ ανά ενότητα και κατηγορία έργων και δραστηριοτήτων. Η διαδικασία αυτή αναμένεται να ολοκληρωθεί έως το τέλος του 1998. (Βλέπε παραπάνω Α ΙΙ 1).

2. Θεσπίση πτυχίου Μελετητών Περιβάλλοντος

Η αναγκαιότητα θεσμοθέτησης πτυχίου Μελετητών Περιβάλλοντος είναι αποδεκτή από όλα τα υπουργεία. Στις προτάσεις τους τονίζεται, σωστά, ότι το σχετικό πτυχίο πρέπει να προσλάβει διεπιστημονικό χαρακτήρα.

3. Έργα που υλοποιούνται από τη διοίκηση και βασικούς παραγωγικούς φορείς.

Ορίζεται από κάθε υπουργείο, αυτοτελή μονάδα της Διοίκησης και βασικό παραγωγικό φορέα που προβαίνει σε υλοποίηση έργου για το οποίο απαιτείται έγκριση περιβαλλοντικών όρων, ένα στέλεχος από την υπάρχουσα σε αυτό υπηρεσία περιβάλλοντος ή, αν δεν υπάρχει υπηρεσία, από τους υπαλλήλους του ως σύνδεσμος με τις Υπηρεσίες Περιβάλλοντος του ΥΠΕΧΩΔΕ για: α) την έγκαιρη εκπόνηση των απαιτούμενων ΠΜΧ και ΜΠΕ έργων και δραστηριοτήτων, β) τη διαβίβαση στις αρμόδιες Υπηρεσίες (Περιφερειακές ή Κεντρικές) του ΥΠΕΧΩΔΕ των ΠΜΧ και ΜΠΕ, γ) την παρακολούθηση της διαδικασίας αξιολόγησής της και την άμεση παρέμβαση όπου απαιτείται, δ) την υπόμνηση προς τις συναρμόδιες Υπηρεσίες για τη γνωμοδότησή τους σε εύλογο πράγματι χρόνο και, ε) τη συμπλήρωση των ΠΜΧ και ΜΠΕ, όπου αυτό απαιτείται, ύστερα από αίτημα των Υπηρεσιών Περιβάλλοντος του ΥΠΕΧΩΔΕ ή των συναρμοδίων υπουργείων.

4. Έργα για την αδειοδότηση των οποίων υπάρχει συναρμοδιότητα υπουργείων

Σε περιπτώσεις συναρμοδιότητας για την έγκριση περιβαλλοντικών όρων ορίζεται ένα στέλεχος από την υπάρχουσα υπηρεσία περιβάλλοντος κάθε συναρμόδιου υπουργείου, περιφέρειας, νομαρχιακής αυτοδιοίκησης ως σύνδεσμος με τις Υπηρεσίες Περιβάλλοντος του ΥΠΕΧΩΔΕ. Το στέλεχος αυτό θα έχει την ευθύνη των συνενοήσεων για τη γνωμοδότηση και τη

διαβίβασή της προς το ΥΠΕΧΩΔΕ και την επιτάχυνση της διαδικασίας συνυπογραφής των αποφάσεων για την έγκριση περιβαλλοντικών όρων.

5. Στελέχωση και ενίσχυση των υποδομών των αρμόδιων Υπηρεσιών Περιβάλλοντος Κεντρικής και Περιφερειακής Διοίκησης και Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης

Είναι αναγκαία η ενίσχυση των Κεντρικών, Περιφερειακών και των Νομαρχιακών Υπηρεσιών Περιβάλλοντος με μόνιμο επιστημονικό προσωπικό κατάλληλων ειδικοτήτων και με υπαλλήλους που διαθέτουν σχετική εμπειρία.

Παράλληλα, είναι επιβεβλημένη η ενίσχυση της υλικοτεχνικής υποδομής (τηλέφωνα, fax, υπολογιστές, χώροι γραφείων, χώροι αρχείου) καθώς επίσης και η γρήγορη διεκπεραίωση σε φορείς εντός και εκτός Αθηνών, κυρίως δε προς τα Νομαρχιακά Συμβούλια. Οι προαναφερθείσες προτάσεις μπορούν να συνδυαστούν με την ανάπτυξη ενός αξιόπιστου συστήματος πληροφορικής.

6. Αποκέντρωση των διαδικασιών έγκρισης των περιβαλλοντικών όρων από τις κεντρικές υπηρεσίες του ΥΠΕΧΩΔΕ προς τις Περιφέρειες

Η σταδιακή αποκέντρωση των διαδικασιών έγκρισης περιβαλλοντικών όρων πρέπει να συνδυαστεί με την προηγούμενη ομογενοποίηση και τυποποίηση των διαδικασιών έγκρισης και την εξειδίκευση των προδιαγραφών των ΜΠΕ.

Προκειμένου να υπάρξει ομοιόμορφη επεξεργασία των ΜΠΕ από τους φορείς της κεντρικής και της περιφερειακής διοίκησης και αυτοδιοίκησης και να επιτευχθεί ισόρροπη ανάπτυξη των υπηρεσιών περιβάλλοντος στις περιφέρειες και στις νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις, προτείνεται να προβλεφθεί μεταβατικό διάστημα τριών ετών για την αποκέντρωση των διαδικασιών έγκρισης. Είναι αυτονόητο ότι διατηρείται αυτούσια η προβλεπόμενη αρμοδιότητα του ΚΑΣ ή άλλων αποκεντρωμένων υπηρεσιών του ΥΠΠΟ.

7. Απαιτούμενος χρόνος

Ο απαιτούμενος χρόνος έγκρισης των περιβαλλοντικών όρων πρέπει να μειωθεί ώστε να μην υπερβαίνει τους 3-4 μήνες.

8. Έλεγχος Τήρησης Περιβαλλοντικών Όρων

Είναι επιβεβλημένη η δημιουργία μηχανισμού ελέγχου τήρησης Περιβαλλοντικών Όρων που προβλέπεται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιβάλλον (ΕΠΠΕΡ) του 2^{ου} Κ.Π.Σ..(Βλέπε παραπάνω Α ΙΙ 3).

II. Ενέργειες προσωρινού χαρακτήρα

Εωσότου εφαρμοσθούν οι προτάσεις για την αποτελεσματικότερη διαμόρφωση της διαδικασίας έγκρισης των Περιβαλλοντικών Όρων, προτείνονται οι ακόλουθες ενέργειες :

1. Συνεπής τήρηση της εγκυκλίου 37/1996 σχετικά με τις απαιτούμενες μελέτες για την υλοποίηση ενός έργου της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων ΥΠΕΧΩΔΕ από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς.

2. Άμεση επαναπρόσληψη και νέα πρόσληψη ικανού αριθμού ειδικών επιστημόνων - προσωρινά με συμβάσεις έργου και αργότερα με συμβάσεις εργασίας.

3. Εγγραφή κονδυλίων για την υπερωριακή απασχόληση και τις μετακινήσεις του υπάρχοντος προσωπικού.

Αθήνα, 13 Μαρτίου 1998

Dis.ΜΠΕ/ΕΛ/protMpe1.doc/10.3.98/p.1-6/md